

GABON

MAKİNA İMALAT SEKTÖRÜ PAZAR ARAŞTIRMASI RAPORU

Tarih: Mart 2025

Raporu Hazırlayan: Librevil Ticaret Müşavirliği

İçindekiler

Giriş	4
1. Ülke Pazarında Makina İmalat Sektörü.....	5
1.1 Makina İmalat Sektörde Üretim.....	5
1.2 Ortalama Üretici Fiyatları	5
1.3 İlgili Sektörde Üretici Yerli Firmalara ve Üretici Birlikleri/Derneklerine İlişkin Bilgiler	5
1.4 Makina İmalat Sektöründe Perakende ve Toptan Satışlara İlişkin Bilgi	5
2. Ülkenin Sektörde Dış Ticareti	6
2.1 Makina İmalat Sektöründe Ülkenin En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke (2024)	6
2.2 Makina İmalat Sektöründe Ülkenin En Fazla İhracat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke (2024)	6
2.3 Makina İmalat Sektöründe Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İthalat Yaptığı Ürünler (2024)7	
2.4 Makina İmalat Sektöründe Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İhracat Yaptığı Ürünler (2024)7	
3. Sektörde Ülkemizden İhracat	8
3.1 Sektörde Ülkemizin Ülkeye İhracatı (1.000 \$).....	8
4. Sektörde İhracat Yoluyla Pazara Giriş	8
4.1 Sektör İçin Hedef Bölgeler/Şehirler/Eyaletler	8
4.2 Sektörde Önde Gelen Firmalar ve Pazarın Yapısı	9
4.2.1 İlgili Oda/Birlik/Dernek/STK'lar ve İletişim Bilgileri.....	10
4.2.2 İthalatçı Firma Bilgisi Alınabilecek Açık Kaynaklar.....	10
4.3 Sektörün İthalatında Zorunlu Belgeler.....	11
4.4 Sevk Öncesi İnceleme.....	11
4.5 Sektördeki Önemli Fuarlar ve Tarihleri	11
4.6 Sektör Firmalarına Hitap Eden ve Gerçekleştirilmesi Planlanan Ticaret Heyetleri	11
4.7 Sektörde İhale Yayımlayan Kamu Kurumları ile İlgili Bilgiler	12
4.8 Ülkenin, Ülkemiz ve Diğer Ülkelerle STA/Tercihli Ticaret Anlaşmaları Hakkında Bilgi	12
4.9 Sektörde Standartlar.....	13
4.10 Sektörde Etiketleme	13
4.11 Sektörde Ambalajlama.....	13
4.12 Lojistik	13
4.13 Dağıtım Kanalları.....	14
4.14 E-Ticaret	14
4.14.1 Ülkedeki Pazaryerleri.....	14
4.14.2 En Çok Kullanılan Sosyal Medya Platformları.....	14

4.14.3	E-Ticaretteki Gümrük Vergileri ve Muafiyetleri	14
4.14.4	E-Ticarete Yönelik Düzenlemeler.....	14
4.14.5	E-Ticarete Yönelik Lojistik Hizmetleri.....	14
4.15	Tanıtım ve Pazarlama	14
4.16	Sektörde Tüketici /Alıcı Tercihleri ve Son Trendler	15
4.17	Sektörde Vergiler	15
4.18	Tarife Dışı Engeller.....	15
5.	Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Fırsatlar	16
6.	Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Tehditler	16
7.	Makine İmalat Sektöründe İhracatın Artırılması için Firmalara Öneriler	16
8.	Belirtilmesinde Fayda Görülen Diğer Hususlar	17
9.	Genel Değerlendirme.....	17
10.	Yararlı Adresler	19
11.	Kaynakça.....	19

Giriş

Librevil Ticaret Müşavirliği tarafından hazırlanan bu rapor, Gabon'daki makine imalat sektörüne yönelik kapsamlı bir pazar analizi sunmayı amaçlamaktadır. Gabon, Orta Afrika'nın önemli bir ekonomik merkezi olup zengin doğal kaynakları ve stratejik coğrafi konumuyla bölgede öne çıkmaktadır. Ancak ülkenin sanayi altyapısı henüz gelişme aşamasında olduğundan makine imalat sektörü büyük ölçüde ithalata dayanmaktadır. Bu durum, özellikle Türk makine üreticileri için önemli fırsatlar sunmaktadır.

Rapor, Gabon'un makine imalat sektöründeki mevcut durumu, ülkenin dış ticaret yapısı, sektördeki önde gelen firmalar, pazara giriş stratejileri ve ihracatçılarımız için fırsatlar ve tehditler gibi konuları ele almaktadır. Ayrıca, sektördeki standartlar, lojistik, dağıtım kanalları ve e-ticaret gibi konulara da değinilerek Türk firmalarının Gabon pazarında nasıl bir strateji izlemeleri gerektiği konusunda rehberlik sağlamaktadır.

Makine imalat sektörü, üretim süreçlerinde kullanılan makineler, motorlar, aksam ve parçaları kapsayan geniş bir ürün yelpazesine sahiptir. Bu raporda, sektör aşağıdaki GTİP numaralarına sahip ürün gruplarını içerecek şekilde tanımlanmıştır:

- 8401-8468: *Güç üreten makineler ve takım tezgâhları*
- 8470-8484: *Ofis makineleri, bilgisayarlar ve yardımcı ekipmanlar*
- 8486-8487: *Yarı iletken cihaz imalatı için makineler*
- 8505: *Elektrostatik makineler*
- 8514-8515: *Endüstriyel fırınlar ve lehimleme makineleri*
- 8701: *Traktörler*
- 8709-8710: *İş makineleri*
- 8716-8717: *Römorklar ve bisiklet parçaları*
- 9017: *Çizim, ölçme, hesaplama cihazları*
- 9024: *Malzeme test cihazları*
- 9301-9307: *Silah ve mühimmat üretim makineleri*
- 9508: *Eğlence parkı makineleri*
- 9603: *Mekanik temizlik aletleri*

Gabon, özellikle petrol, madencilik, tarım ve ormancılık sektörlerindeki büyüme potansiyeli ile dikkat çekmektedir. Bu sektörlerdeki yatırımlar, makine ve ekipman ihtiyacını artırmakta ve Türk ihracatçıları için yeni pazarlara açılma imkânı sunmaktadır. Gabon hükümeti, sanayileşme sürecini hızlandırmak ve yerel üretimi teşvik etmek amacıyla çeşitli teşvikler ve projeler yürütmektedir. Bu kapsamda, Türk firmalarının pazar dinamiklerini yakından takip ederek uzun vadeli işbirlikleri geliştirmesi büyük önem taşımaktadır.

1. Ülke Pazarında Makina İmalat Sektörü

1.1 Makina İmalat Sektörde Üretim

Gabon’da makine imalat sektörü henüz emekleme aşamasındadır ve sanayi büyük ölçüde doğal kaynaklara dayanmaktadır. Ülkede kapsamlı bir üretim altyapısı bulunmazken, küçük ölçekli atölyeler ve tamirhaneler yalnızca bakım ve onarım hizmetleri sunmaktadır. Yerel üretim, kereste işleme, tarım ve madencilik sektörlerine yönelik sınırlı ekipman üretimi veya montajıyla kısıtlıdır. Ülkede sanayi altyapısını güçlendirmeye yönelik teşvik programları ve yatırım projeleri bulunsada, makine üretimi halen düşük seviyededir. Bu nedenle, sanayi ve altyapı projelerinde kullanılacak makineler büyük ölçüde ithalat yoluyla karşılanmaktadır.

1.2 Ortalama Üretici Fiyatları

Makine imalat sektörünün sınırlı olması nedeniyle yerel üretici fiyatlarına ilişkin güvenilir ve düzenli veri bulunmamaktadır. Ülkedeki makine ihtiyacı büyük ölçüde ithalatla karşılandığından, fiyatlar genellikle ithal edilen makinelerin tedarikçi ülkelerdeki maliyetleri, gümrük vergileri ve lojistik giderlerine bağlı olarak şekillenmektedir. Bunun yanı sıra, ithalat sürecindeki döviz kuru dalgalanmaları, nakliye maliyetleri ve gümrük işlemleri, fiyatlandırmayı doğrudan etkileyen faktörler arasında yer almaktadır. Özellikle Avrupa ve Çin menşeli makineler, piyasada en fazla tercih edilen ürün gruplarını oluşturmaktadır.

1.3 İlgili Sektörde Üretici Yerli Firmalara ve Üretici Birlikleri/Derneklerine İlişkin Bilgiler

Gabon’da makine üretimi yapan büyük ölçekli yerli firmalar bulunmamaktadır. Sektör, ithalata dayalı olup ülkede faaliyet gösteren küçük ölçekli atölyeler ve tamirhaneler, belirli makine parçalarının montajı ve bakım-onarım hizmetleriyle sınırlıdır.

Ancak, makine ve sanayi sektörüne yönelik destekleyici faaliyetler yürüten bazı kuruluşlar bulunmaktadır. Bunlar arasında ‘Gabon Ticaret Odası (CCAIMAG)’ ve ‘Gabon İşletmeler Federasyonu (FEG)’ öne çıkmaktadır. Ayrıca, Gabon hükümeti ve uluslararası yatırımcılar tarafından finanse edilen sanayi geliştirme projeleri, ülkede makine imalatının gelişimine katkı sağlayabilecek potansiyele sahiptir.

1.4 Makina İmalat Sektöründe Perakende ve Toptan Satışlara İlişkin Bilgi

Gabon'da makine imalat sektörü gelişmiş olmadığından, yerel üretime dayalı bir perakende veya toptan satış ağı bulunmamaktadır. Ülkedeki makine ve ekipman ihtiyacı büyük ölçüde ithalat yoluyla karşılanmakta olup satışlar ağırlıklı olarak ithalatçı firmalar, distribütörler ve inşaat, madencilik veya tarım sektörlerinde faaliyet gösteren büyük tedarikçiler aracılığıyla gerçekleştirilmektedir. Özellikle büyük ölçekli projeler için makineler, doğrudan üretici firmalar veya distribütörler aracılığıyla temin edilmektedir.

2. Ülkenin Sektörde Dış Ticareti

2.1 Makina İmalat Sektöründe Ülkenin En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke (2024)

	Ülke Adı	İthalat Değeri (Bin \$)	Miktar (ton)	Oran (%) (İthalat Değeri/ Toplam İthalat)
1	Çin	119.227	36.156	2,82
2	ABD	111.200	6.490	2,63
3	Fransa	77.429	3.997	1,83
4	Almanya	60.501	1.479	1,43
5	İtalya	24.094	1.619	0,57
6	Hindistan	23.645	3.333	0,56
7	Japonya	22.810	1.638	0,54
8	Birleşik Krallık	21.719	600	0,51
9	Avrupa Birliği NES	11.041	401	0,26
10	Singapur	9.349	377	0,22
11	Türkiye	8.341	999	0,20

Kaynak: Trademap

Gabon'un makine ithalatı büyük ölçüde Çin, ABD, Fransa ve Almanya gibi sanayileşmiş ülkelerden gerçekleşmektedir. Bu ülkeler, gelişmiş makine üretim altyapılarına sahip olup, Gabon'un sanayileşme ihtiyacını karşılayacak çeşitli ekipmanlar sağlamaktadır. Türkiye ise ithalat sıralamasında daha alt sıralarda yer almakta olup, mevcut pazar payının artırılması için fiyat avantajı, kalite güvencesi ve satış sonrası hizmetlerde iyileştirmeler yapılması gerekmektedir.

2.2 Makina İmalat Sektöründe Ülkenin En Fazla İhracat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke (2024)

	Ülke Adı	İhracat Değeri (Bin \$)	Miktar * (ton/kg...)	Oran (%) (İhracat Değeri/Toplam İhracat)
1	ABD	13.883	769	0,109
2	Kongo Cumhuriyeti	10.223	2886	0,080
3	Kolombiya	8.419	599	0,066
4	Fransa	7.129	266	0,056
5	Meksika	4.030	51	0,032
6	Birleşik Krallık	3.981	230	0,031
7	Danimarka	3.001	134	0,024
8	Çek Cumhuriyeti	2.960	22	0,023
9	Belçika	2.588	214	0,020
10	Norveç	1.719	37	0,014
12	Türkiye	1.185	148	0,009

Kaynak: Trademap

Gabon'un makine sektörü ihracatı oldukça sınırlıdır ve büyük ölçüde komşu ülkeler ile ABD ve Avrupa pazarlarına yöneliktir. Gabon'un ihracatında düşük katma değerli makine parçaları ve ekipmanları öne çıkmaktadır.

2.3 Makina İmalat Sektöründe Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İthalat Yaptığı Ürünler (2024)

Gümrük Tarife Kodu	Ürün Adı	İthalat Değeri (Bin \$)	Türkiye'den İthalatı (Bin \$)	Türkiye'den İthalatının Payı (%)
848340	Dişliler ve Dişli Sistemleri, Bilyalı ve Makaralı Vidalar, Dişli Kutuları ve Diğer Hız Değiştiriciler	34.639	0	0
848180	Sihhi Tesisat Musluk ve Vanaları, Merkezi Isıtma Radyatör Vanaları ve Diğer Musluklar, Vanalar ve Benzeri Cihazlar	31.388	220	2,2
843049	Delme ve ya Sondaj Makineleri (Kendinden Hareketli Olmayanlar)	24.398	0	0
843143	Delme ve ya Sondaj Makinalarına Ait Aksam ve Parçalar	23.141	1	0,01
843139	Konveyörler, Teleferikler Gibi Yükleme ve Boşaltma Makine ve Cihazlarına Ait Aksam ve Parçalar	18.759	739	7,39
841391	Pompalara Ait Aksam ve Parçalar	16.544	15	0,15
840999	Dizel Motorlara Ait Aksam ve Parçalar	15.029	42	0,42
841370	Diğer Santrifüj Pompalar	13.292	0	0
847989	Kendine Özgü Bir Fonksiyonu Olan Diğer Makina ve Mekanik Cihazlar	12.276	15	0,15

Kaynak: Trademap

Gabon'un ithalat verileri incelendiğinde, özellikle dişli sistemleri, vana ve pompa aksamaları, dizel motor parçaları ve santrifüj pompalar gibi ürün gruplarında yüksek ithalat yapıldığı görülmektedir.

2.4 Makina İmalat Sektöründe Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İhracat Yaptığı Ürünler (2024)

Gümrük Tarife Kodu	Ürün Adı	İhracat Değeri (\$)	Türkiye'ye İhracatı (\$)	Türkiye'ye İhracatının Payı (%)
843049	Delme veya Sondaj Makineleri (Kendinden Hareketli Olmayanlar)	19.947	0	0
842119	Diğer santrifüjler	3.998	0	0
843143	Delme veya Sondaj Makinalarına Ait Aksam ve Parçalar	3.788	0	0
841182	Diğer Gaz Türbinleri (Gücü >5000Kw)	3.722	0	0
840999	Dizel Motorlara Ait Aksam ve Parçalar	3.416	0	0
843139	Konveyörler, Teleferikler Gibi Yükleme ve Boşaltma Makine ve Cihazlarına Ait Aksam ve Parçalar	2.976	0	0
847989	Kendine Özgü Bir Fonksiyonu Olan Diğer Makina ve Mekanik Cihazlar	2.974	0	0
848180	Sihhi Tesisat Musluk ve Vanaları, Merkezi Isıtma Radyatör Vanaları ve Diğer Musluklar, Vanalar ve Benzeri Cihazlar	2.876	0	0
841112	Turbojetler; itici gücü > 25 kN	2.569	0	0
842531	Diğer bucurgatlar ve ırgatlar; elektrik motorlu olanlar	1.656	0	0

Kaynak: Trademap

Gabon'un makine sektörü ihracatı, büyük ölçüde madencilik ve enerji sektörüne yönelik ekipmanlarla sınırlıdır.

3. Sektörde Ülkemizden İhracat

3.1 Sektörde Ülkemizin Ülkeye İhracatı (1.000 \$)

	Gümrük Tarife Kodu	Ürün Adı	2020	2021	2022	2023	2024
1	847432	Mineral Maddeleri Bitümenle Karıştırmaya Mahsus Makinalar					1.372
2	842199	Sıvıların veya Gazların Filtre Edilmesine veya Arıtılmasına Mahsus Makina ve Cihazların Diğer Aksam	215	117	235	48	935
3	842230	Şişe, Kutu, Çuval, vb Kapları Doldurma, Kapama, Mühürleme, Etiketleme, Kapsülleme Makinalar...	5	8	572	212	851
4	847910	Bayındırlık, İnşaat ve Benzeri İşlerde Kullanılmaya Mahsus Makine ve Cihazlar	0	0	0	0	639
5	840999	Sıkıştırma ile Ateşlemeli İçten Yanmalı Pistonlu Motorlar (Dizel veya Yarı Dizel) İçin Aksam ve Parça	2	21	6	15	609
6	841869	Diğer Soğutucu veya Dondurucu Cihazlar	27	28	63	102	450
7	847431	Toprak, Taş, Cevher ve ya Katı Haldeki Diğer Mineral Maddeleri Karıştırmaya ve ya Yoğurmaya Mahsus Makinalar	0	0	17	1	395
8	841850	Dondurucu veya Soğutucu Ekipmanlar İle Mücehhez Depolama ve Teşhir Amaçlı Diğer Mobilya...	165	51	17	168	252
9	842959	Kendinden Hareketli Mekanik Diğer Küreyiciler, Diğer Ekskavatörler ve Diğer Küreyici Yükleyiciler	0	186	267	0	235
10	842240	Diğer Paketleme veya Ambalajlama Makinaları (Isı İle Büzerek Ambalajlamaya Mahsus Makinalar Dahil)	32	76	30	54	227
	TOPLAM		3.088	3.663	4.258	3.805	9.966

Kaynak: Ticaret Bakanlığı İstatistik Bilgi Sistemi

Türkiye’den Gabon’a yapılan makine ihracatı incelendiğinde, özellikle inşaat, madencilik ve sanayi makineleri kategorilerinde belirli bir artış gözlemlenmektedir. 2020-2024 yılları arasında Türkiye’nin ihracat rakamları dalgalı bir seyir izlese de, son yıllarda istikrarlı bir artış eğilimindedir.

4. Sektörde İhracat Yoluyla Pazara Giriş

4.1 Sektör İçin Hedef Bölgeler/Şehirler/Eyaletler

Gabon'da makine imalat sektörü gelişmiş olmadığından, ithal makinelerin en fazla talep gördüğü bölgeler sanayi, madencilik, tarım ve inşaat faaliyetlerinin yoğunlaştığı şehirlerdir. Bu doğrultuda sektör için hedef bölgeler şu şekilde öne çıkmaktadır:

- **Librevil:** Ülkenin başkenti ve ekonomik merkezi olup sanayi, inşaat ve lojistik faaliyetleri açısından önemli bir ticaret noktasıdır. Büyük ithalatçılar ve distribütörler burada faaliyet göstermektedir.
- **Owendo:** Librevil’in güneyinde yer alan bu sanayi bölgesi, ülkenin en büyük ticari limanına ev sahipliği yapmaktadır. Ağır sanayi tesisleri, ithalatçı firmalar, lojistik merkezleri ve depolama alanları burada yoğunlaşmıştır. İnşaat, enerji ve madencilik sektörlerine yönelik makineler için önemli bir pazardır.

- *Nkok Serbest Ekonomik Bölgesi*: Librevil'e yaklaşık 30 km mesafede bulunan bu özel ekonomik bölge, sanayi ve üretim tesislerinin kümелendiğı bir alandır. Kereste işleme, mobilya üretimi, metal işleme ve hafif sanayiye yönelik makineler için potansiyel bir pazardır. Aynı zamanda ithalat vergisi avantajları sayesinde makinelerin depolanması ve satışı için lojistik bir merkez olarak da değerlendirilmektedir.
- *Port-Gentil*: Petrol ve gaz sektörünün merkezi konumundadır. Petrol arıtma tesisleri ve ağır sanayiye yönelik ekipman ihtiyacı yüksektir.
- *Fransvil*: Madencilik faaliyetlerinin yoğun olduğı bir bölgedir. Özellikle manganez madenciliğı için iş makineleri, sondaj ve taşıma ekipmanları talep görmektedir.
- *Moanda*: Ülkenin en büyük manganez madenlerine ev sahipliğı yapmaktadır. Madencilik makineleri ve ağır ekipmanlar için potansiyel bir pazardır.
- *Oyem ve Bitam*: Tarım ve ormancılık faaliyetlerinin yoğun olduğı bölgeler olup tarım makineleri ve ağaç işleme ekipmanları açısından fırsatlar sunmaktadır.

Bu bölgeler, Gabon'daki sanayi ve ticaret faaliyetlerinin merkezinde yer aldığından, makine imalat sektörüne yönelik ihracatçılar için stratejik hedef noktalarıdır.

4.2 Sektörde Önde Gelen Firmalar ve Pazarın Yapısı

Gabon'da makineler, ağırlıklı olarak ithalatçılar ve distribütörler aracılığıyla pazara sunulmaktadır. Özellikle Librevil (Owendo bölgesi) ve Port-Gentil gibi ticaret merkezlerinde faaliyet gösteren büyük ithalatçılar, Avrupa, Çin ve diğer ülkelerden getirilen makineleri tedarik etmektedir.

Ülkede doğrudan makine üreten firmalar bulunmamakla birlikte, sanayiye yönelik makineleri yoğun olarak kullanan büyük firmalar şu şekilde sıralanabilir:

- *Gabon Special Economic Zone (GSEZ)*: Librevil yakınlarındaki Nkok Serbest Bölgesi'nde faaliyet gösteren sanayi kümelenmesi, kereste işleme, mobilya üretimi ve hafif sanayi için makineler kullanmaktadır.
- *Comilog (Compagnie Minière de l'Ogooué)*: Gabon'un en büyük manganez madeni işletmelerinden biridir. Moanda bölgesinde faaliyet göstermektedir ve ağır madencilik makineleri kullanmaktadır.
- *Total Energies Gabon*: Ülkenin petrol ve gaz sektöründeki en büyük oyuncularından biridir. Petrol sondaj, rafineri ve lojistik süreçlerinde gelişmiş makineler kullanılmaktadır.
- *Perenco Gabon*: Petrol ve doğal gaz üretiminde faaliyet gösteren büyük yabancı yatırımcılardan biridir. Deniz ve kara sondaj makineleri ve ekipmanları büyük ölçüde ithal edilmektedir.
- *SEEG (Société d'Énergie et d'Eau du Gabon)*: Gabon'un enerji ve su dağıtımını yöneten devlet destekli özel şirket olup elektrik üretimi ve dağıtımı için makineler ve jeneratörler ithal etmektedir.
- *Rougier Gabon*: Ormancılık ve kereste işleme sektöründe faaliyet göstermektedir. Ağaç kesme makineleri, taşınabilir testere sistemleri ve işleme ekipmanları gibi makinelere ihtiyaç duymaktadır.
- *CIMAF Gabon*: Ülkenin en büyük çimento üreticilerinden biridir ve çimento üretim tesislerinde sanayi makineleri kullanılmaktadır.

- **SOBRAGA:** Ülkenin en büyük içecek üreticisi olup gazlı içecek ve şişeleme tesislerinde gıda sanayi makineleri kullanılmaktadır.
- **Setrag (Société d'Exploitation du Transgabonais):** Gabon'un demiryolu işletmecisidir. Demiryolu bakım makineleri, lokomotifler ve yük taşımacılığı ekipmanları ithal edilmektedir.
- **Olam Gabon:** Küresel tarım devi Olam Group'un Gabon'daki iştiraki olup palm yağı plantasyonları, kauçuk üretimi, gıda işleme ve ormancılık sektörlerinde faaliyet göstermektedir. Nkok Serbest Bölgesi'nde büyük yatırımları bulunmaktadır ve tarım makineleri, gıda işleme ekipmanları ile kereste işleme makineleri ithalatında önemli bir oyuncudur.
- **Foberd Gabon,** geniş sektörel faaliyetleriyle makine imalat sektörü için önemli bir potansiyel müşteri konumundadır. Grup bünyesindeki Aciéries du Gabon (çelik üretimi), Gim Gabon (inşaat malzemeleri üretimi), Gabon Environnement Services (atık yönetimi), Sogamatec (sanayi makineleri ve yedek parça ticareti) ve Sofavin (içecek üretimi) gibi iştirakler, metal işleme, inşaat, çevre teknolojileri, endüstriyel üretim ve gıda işleme gibi çeşitli alanlarda makine ve ekipman ihtiyacıyla öne çıkmaktadır.

Gabon'da makinelerin büyük bir kısmı ithal edildiğinden, satış sonrası hizmetler büyük önem taşımaktadır. Özellikle enerji, madencilik ve inşaat sektörlerinde faaliyet gösteren şirketler için makine bakım ve onarım hizmeti sunan atölyeler ve servis sağlayıcıları pazarın önemli bir parçasıdır.

4.2.1 İlgili Oda/Birlik/Dernek/STK'lar ve İletişim Bilgileri

Gabon'da makine imalat sektörüne dolaylı olarak katkı sağlayan önemli meslek kuruluşları şunlardır:

- **Gabon Ticaret Odası (CCAIMAG – Chambre de Commerce, d'Agriculture, d'Industrie, des Mines et de l'Artisanat du Gabon):** Gabon'daki ticaret, sanayi, tarım, madencilik ve el sanatları sektörlerini temsil eden en köklü kuruluştur. İş dünyasının çeşitli sektörleriyle ilgili rehberlik, eğitim ve destek hizmetleri sunar. Ayrıca, yabancı yatırımcıların Gabon pazarına girişinde önemli bir temas noktasıdır.

Adres: 12, avenue Augustin Boumah, Nombakele BP: 2234 Libreville, Gabon

Tel: +241 62 43 85 65

E-posta: adgccaimag@gmail.com

İnternet sitesi: cci-gabon.com

- **Gabon İşletmeleri Federasyonu (FEG – Fédération des Entreprises du Gabon):** Gabon'daki özel sektörün çatı kuruluşu olan FEG, sanayi, inşaat, madencilik ve enerji gibi çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren firmaları temsil etmektedir. Ülke ekonomisinin çeşitlendirilmesine yönelik projelerde aktif rol alır ve uluslararası iş birliklerini teşvik eder.

Adres: Immeuble Odyssée, Libreville, Gabon

Tel: +241 11 77 55 95

E-posta: info@lafeg.ga

İnternet sitesi: lafeg.ga

4.2.2 İthalatçı Firma Bilgisi Alınabilecek Açık Kaynaklar

- **[Le Pratique du Gabon](#):** Gabon'daki şirketler, ithalatçılar ve hizmet sağlayıcıları hakkında kapsamlı bilgi sunan bir iş rehberi platformudur. Bu sitede, farklı sektörlerde faaliyet gösteren firmaların iletişim bilgilerine, faaliyet alanlarına ve hizmet detaylarına ulaşmak mümkündür.

İthalatçı firma araştırmalarında başvurulabilecek önemli bir açık kaynak olarak öne çıkmaktadır.

4.3 Sektörün İthalatında Zorunlu Belgeler

Gabon'da makine ithalatı, Orta Afrika Ekonomik ve Parasal Topluluğu (CEMAC) düzenlemelerine tabidir ve tüm ithalatlar için detaylı bir beyanname ("detailed declaration") ile birlikte aşağıdaki belgeler ibraz edilmelidir:

- *Ticari Fatura*: Satıcı tarafından düzenlenmiş ve ürün detaylarını içeren resmi fatura.
- *Navlun (Freight) Faturası veya Sertifikası*: Taşıma ücretlerini gösteren belge.
- *Konşimento (Bill of Lading)*: Deniz yolu taşımacılığı için sevkiyat belgesi. Hava taşımacılığında ise Hava Yolu Konşimentosu (Air Waybill) kullanılır.
- *Paketleme Listesi (Packing List)*: Ürünlerin içeriği ve ambalaj bilgilerini içerir.
- *Elektronik Yük Takip Belgesi (BIETC – Bordereau d'Identification Électronique de Traçabilité des Cargaisons)*: Gabon Shippers' Council (CGC) tarafından verilen ve 2010'dan beri elektronik olarak düzenlenen bu belge, tüm deniz yolu ithalatları için zorunludur. Ücretleri: Orta ve Batı Afrika için 20.000 CFAF, Avrupa ve Kuzey Afrika için 100 GBP, Asya, Orta Doğu, Amerika, Güney ve Doğu Afrika için 150 USD.
- *Sigorta Sertifikası*: Taşıma sırasında olası zararları kapsayan sigorta belgesi.
- *Araç Kayıt Belgesi*: Araç ithalatı için zorunludur.
- *Menşe Şahadetnamesi (Certificate of Origin)*: Ürünün üretildiği ülkeyi gösterir.
- *Hareket Sertifikası (EUR.1 Formu)*: Avrupa Birliği menşeli ürünler için tercihli tarife uygulanabilmesi amacıyla düzenlenir.
- *Uygunluk Sertifikası (Certificate of Conformity – CoC)*: İthal edilen ürünlerin ithalat yapılacak ülkenin teknik düzenlemelerine, standartlarına ve güvenlik kriterlerine uygun olduğunu kanıtlayan resmi bir belgedir.
- *Tehlikeli Madde İzin Belgesi*: Tehlikeli ürünlerin ithalatı için Gabonlu yetkililerden alınması gereken özel izinlerdir.

4.4 Sevk Öncesi İnceleme

1 Ocak 2021'den itibaren "Gabon Uygunluk Değerlendirme Programı" (PROGEC) kapsamındaki ithal mallara uygunluk değerlendirme sertifikası eşlik etmelidir. 01-24 arasındaki GTİP fasılları ve 30 numaralı GTİP faslında bulunan ürünler ile FOB değeri 1.000 Euro'dan düşük ithalatlar bu karardan muaftır.

Gabon Standardizasyon Ajansı (AGANOR), dört uluslararası şirketi uygunluk sertifikasyonu için yetkilendirmiştir: Intertek, Cotecna, SGS, Bureau Veritas.

4.5 Sektördeki Önemli Fuarlar ve Tarihleri

Ülkede makine imalat sektörünü ilgilendiren güncel bir fuar bulunmamaktadır.

4.6 Sektör Firmalarına Hitap Eden ve Gerçekleştirilmesi Planlanan Ticaret Heyetleri

Gabon'da doğrudan makine imalat sektörüne odaklanan ve yakın zamanda gerçekleştirilmesi planlanan ticaret heyeti organizasyonu bulunmamaktadır. Ancak, sektörde faaliyet gösteren firmalar için çeşitli platformlar önemli fırsatlar sunmaktadır. Bu kapsamda, DEİK Türkiye-Gabon İş

Konseyi'nin zaman zaman düzenlediği iş heyeti ziyaretleri, iki ülke arasındaki ticaretin geliştirilmesine katkı sağlamaktadır. Ayrıca, iki yılda bir düzenlenen Türkiye-Afrika İş ve Ekonomi Forumu, Gabonlu iş insanlarıyla doğrudan temas kurma imkânı sunarak sektörde yeni iş birliklerinin kapısını aralamaktadır. Bunun yanı sıra, Ticaret Bakanlığı desteğiyle ihracatçı birlikleri tarafından organize edilen sektörel ticaret heyetleri ve alım heyeti programları, Türk makine üreticileri için Gabon pazarında potansiyel alıcılarla bir araya gelme fırsatı yaratmaktadır. Firmaların, DEİK ve ihracatçı birliklerinin duyurularını düzenli olarak takip ederek sektöre yönelik yeni iş birliği olanaklarını değerlendirmeleri önem arz etmektedir.

4.7 Sektörde İhale Yayımlayan Kamu Kurumları ile İlgili Bilgiler

Gabon'daki kamu projeleri ve ihaleler, resmi platformlar üzerinden duyurulmaktadır. Resmi ihalelere şu kanallar aracılığıyla ulaşmak mümkündür.

- Gabon Kamu Alımları Genel Müdürlüğü: <https://www.lejimp.ga/avis-liste>
- L'Union Gazetesi

Ülkede Afrika Kalkınma Bankası ve Dünya Bankası tarafından finanse edilen projelere ise aşağıdaki linkler aracılığıyla ulaşmak mümkündür:

- Afrika Kalkınma Bankası Projeleri: <https://www.afdb.org/en/projects-and-operations/procurement>
- Dünya Bankası Projeleri: https://projects.worldbank.org/en/projects-operations/projects-list?lang=en&countrycode_exact=GA&os=0

4.8 Ülkenin, Ülkemiz ve Diğer Ülkelerle STA/Tercihli Ticaret Anlaşmaları Hakkında Bilgi

Gabon, Orta Afrika Ekonomik ve Parasal Topluluğu (CEMAC - Communauté Économique et Monétaire de l'Afrique Centrale) üyesidir ve bu çerçevede ortak bir dış ticaret politikası uygulamaktadır.

Gabon'un tercihli ticaret anlaşmaları ağırlıklı olarak bölgesel anlaşmalar üzerinden şekillenmektedir:

CEMAC (Orta Afrika Ekonomik ve Parasal Topluluğu): Gabon, CEMAC üyesi olarak Kamerun, Çad, Orta Afrika Cumhuriyeti, Kongo Cumhuriyeti ve Ekvator Ginesi ile gümrük birliği içindedir. Bu ülkeler arasında ticarete gümrük vergisi uygulanmaz.

AfCFTA (Afrika Kıtasal Serbest Ticaret Bölgesi): Gabon, Afrika içi ticaretin artırılmasını hedefleyen AfCFTA anlaşmasına taraf ülkelerden biridir. Bu anlaşma, ilerleyen yıllarda Afrika ülkeleriyle ticarete tarifelerin azaltılması açısından önem taşımaktadır.

AB ile Ekonomik Ortaklık Anlaşması (EPA): Gabon, Afrika, Karayipler ve Pasifik (AKP) ülkeleri ile Avrupa Birliği arasında imzalanan EPA kapsamında, AB pazarına gümrüksüz erişim hakkına sahiptir.

Gabon ile Türkiye arasında doğrudan bir Serbest Ticaret Anlaşması (STA) bulunmamaktadır. İki ülke arasındaki ticaret, genel gümrük tarifeleri kapsamında yürütülmektedir. Ancak, iki ülke arasında ticaretin geliştirilmesine yönelik ekonomik işbirliği anlaşmaları bulunmaktadır. Gabon'un

CEMAC üyesi olması nedeniyle, Türkiye’den Gabon’a yapılacak ihracatta bölgesel düzenlemelere dikkat edilmesi önemlidir.

4.9 Sektörde Standartlar

Gabon’da makine imalat sektörüne ilişkin standartlar, büyük ölçüde Orta Afrika Ekonomik ve Parasal Topluluğu (CEMAC) düzenlemelerine ve uluslararası standartlara dayanmaktadır. Ülkede, özellikle CE (Conformité Européenne), ISO (International Organization for Standardization) ve AFNOR (Association Française de Normalisation) gibi uluslararası kalite standartları geçerlidir.

Makine ithalatında geçerli başlıca standartlar şunlardır:

- *Uygunluk Sertifikası (Certificate of Conformity – CoC)*: İthal edilen makinelerin teknik, güvenlik ve çevre standartlarına uygunluğunu belgeleyen ve ithalat sırasında zorunlu tutulan sertifikadır.
- *CEMAC Teknik Standartları*: Özellikle ağır sanayi makineleri, enerji üretim ekipmanları ve inşaat makineleri gibi sektörlerde, CEMAC bölgesi için ortak teknik kriterler uygulanır.
- *Elektrik ve Güvenlik Standartları*: Elektrikli makineler için IEC (International Electrotechnical Commission) standartları temel alınır.
- *Çevre Standartları*: Çevreye duyarlı üretim ve atık yönetimi kapsamında makineler için ISO 14001 çevre yönetim sistemi sertifikası önem arz etmektedir.

4.10 Sektörde Etiketleme

Makine ithalatında etiketleme kuralları, büyük ölçüde CEMAC (Orta Afrika Ekonomik ve Parasal Topluluğu) düzenlemeleri ve uluslararası standartlara dayanır. Bu kapsamda ürün etiketleri, Fransızca olarak düzenlenmelidir. Ayrıca, İngilizce gibi ikinci bir dilin kullanılması tavsiye edilir. Etiketler, ayrıca ürünün adı, marka ve modeli; seri numarası veya üretim kodu; üretici veya ithalatçı firma adı ve iletişim bilgileri; üretim tarihi ve son kullanma tarihi (uygulanabilirse); ülke menşei (Made in ...), teknik özellikler (güç tüketimi, voltaj, kapasite vb.); kullanım talimatlarına atıf (varsa kullanım kılavuzunun dili) gibi bilgileri de içermelidir.

4.11 Sektörde Ambalajlama

Makine ithalatında ambalajlamaya, hem ürünün nakliye sırasında korunmasını sağlamak hem de çevresel düzenlemelere uygunluğu garanti etmek açısından önem verilmelidir.

4.12 Lojistik

Gabon’da makine imalat sektörü için lojistik süreçleri, büyük ölçüde deniz yolu taşımacılığı üzerinden yürütülmektedir. Ülkenin dış ticaret altyapısı, başta deniz limanları ve Transgabonais demiryolu olmak üzere çeşitli taşıma modlarına dayanmakta olup Türkiye ile olan ticarete nakliye süreleri ve maliyetler önemli bir rol oynamaktadır.

Türkiye ile Gabon arasındaki düşük sefer sıklığı (frekans) ve uzun mesafe nedeniyle ortalama teslimat süresi 40-45 günü bulmaktadır. Şubat 2025 itibarıyla uluslararası bir taşıma şirketinden İstanbul’dan Librevil’e deniz yoluyla yapılan sevkiyatlarda 40’lık bir konteyner için yaklaşık ücretinin 5.200 USD olduğu bilgisi alınmıştır.

4.13 Dağıtım Kanalları

Ülkede yerel üretim sınırlı olduğundan, makine tedarik zinciri genellikle ithalatçı firmalar, bayiler ve toptancılar aracılığıyla yönetilmektedir. Gabon pazarında distribütörlük anlaşmaları ve yerel ortaklıklar üzerinden hareket etmek, makine ihracatının sürdürülebilirliği açısından önemlidir. Ayrıca, yerel teknik servis ağı ve yedek parça temini gibi satış sonrası hizmetler, pazarda rekabet avantajı sağlayacaktır.

4.14 E-Ticaret

E-ticaret sektörü, artan internet erişimi, sunulan daha geniş ürün yelpazesi ve Covid-19 pandemisinden bu yana tüketici alışkanlıklarındaki değişim sayesinde uluslararası alanda hızla genişlese de Gabon'daki gelişimi henüz yerel ihtiyaçlar ve potansiyelle orantılı değildir. Ülke, en son UNCTAD (Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı) işletmeden tüketiciye e-ticaret endeksinde (2020) dünyada 105. sırada (152 ülke arasında) yer almaktadır. Gabon yine de Orta Afrika'da birinci, kıtada ise 13. sıradadır.

4.14.1 Ülkedeki Pazaryerleri

E-ticaret sektörü henüz gelişme aşamasındadır. Makine imalat sektörü gibi teknik ve özelleştirilmiş ürünlerin ticaretinde doğrudan bir e-ticaret ağının henüz oturmadığı gözlemlenmektedir. Buna rağmen, popüler uluslararası pazaryerleri (Amazon, AliExpress gibi) potansiyel satış kanalları olarak değerlendirilebilir.

4.14.2 En Çok Kullanılan Sosyal Medya Platformları

Gabon'da en çok kullanılan sosyal medya platformları Facebook, WhatsApp ve Instagram'dır.

4.14.3 E-Ticaretteki Gümrük Vergileri ve Muafiyetleri

Gabon'da e-ticaret yoluyla yapılan ithalat işlemleri de genel gümrük mevzuatına tabidir. Makine ihracatında gümrük vergisi oranları, ürünün türüne ve değerine göre değişir.

4.14.4 E-Ticarete Yönelik Düzenlemeler

E-ticaretle ilgili henüz kapsamlı bir yasal düzenleme bulunmamaktadır, genel ticaret hukuku ve tüketiciyi koruma yasaları e-ticaret işlemleri için de geçerlidir.

4.14.5 E-Ticarete Yönelik Lojistik Hizmetleri

DHL, FedEx gibi uluslararası kargo şirketleri ve bazı yerel lojistik firmaları Gabon'a hızlı kargo ve teslimat hizmetleri sunmaktadır. Sipariş karşılama (fulfillment) hizmetleri ise henüz yaygın değildir.

4.15 Tanıtım ve Pazarlama

Makine imalat sektöründe başarılı bir tanıtım ve pazarlama stratejisi geliştirmek için, ülkenin ithalat odaklı yapısı ve yerel iş kültürü dikkate alınmalıdır. Makine sektöründe karar vericiler

genellikle büyük sanayi grupları, ithalatçılar ve kamu kurumlarından oluştuğu için, tanıtım faaliyetlerinde doğrudan iletişim, yerel iş birlikleri ve Fransızca içerik üretimi kritik önemdedir.

4.16 Sektörde Tüketici /Alıcı Tercihleri ve Son Trendler

Gabon'da makine imalat sektöründe alıcı tercihleri, dayanıklılık, basit kullanım, düşük bakım maliyeti ve satış sonrası destek hizmetleri etrafında şekillenmektedir. Yoğun nem ve sıcaklık gibi iklim koşulları nedeniyle korozyona dayanıklı makineler tercih edilirken, enerji maliyetlerinin artışı ise enerji verimliliği yüksek ekipmanlara olan ilgiyi artırmıştır. Özellikle tarım makineleri, madencilik ekipmanları ve inşaat makineleri sektörlerinde talep gözlemlenmektedir.

4.17 Sektörde Vergiler

Gümrük Vergisi (Droits de Douane): Makine ithalatında uygulanan gümrük vergisi oranları, GTİP numarasına göre değişiklik göstermekle birlikte genellikle:

- Sanayi makineleri için: %5-10
- Tarım makineleri için: %0 veya %5 (tarımsal kalkınma teşvikleri nedeniyle düşük tutulmaktadır)
- Madencilik makineleri için: %5-10
- Elektrikli makineler için: %10-20 (ürünün tipine ve kullanım alanına göre değişebilir).

* CEMAC üyesi ülkelerden gelen makineler için gümrük vergisi uygulanmamaktadır.

Gümrük vergisinin yanı sıra ithal edilen malın gümrük kıymeti üzerinden hesaplanan

- % 0,4 oranında topluluk entegrasyon vergisi (CCI),
- % 0,05 oranında OHADA stopajı,
- % 0,2 oranında olan Afrika Birliği'ne katkı payı (Afrika Birliği üyesi olmayan ülkelerden gelen mallar için) da bulunmaktadır.

Katma Değer vergisi (TVA – Taxe sur la Valeur Ajoutée): Ülkede genel KDV oranı %18'dir. Teşvik kapsamında tarım makineleri ve çevre dostu makineler için %10, enerji üretim ekipmanları (jeneratörler, güneş enerjisi sistemleri vb.) için ise %5 oranında uygulanmaktadır.

4.18 Tarife Dışı Engeller

Gabon'da makine imalat sektörüne yönelik doğrudan tarife dışı herhangi bir engel olmamakla birlikte, ithalat sürecinde bazı bürokratik zorluklar mevcuttur. AGANOR tarafından belirlenen ulusal standartlara uygunluk için Certificate of Conformity (CoC) belgesi gereklidir ve eksik belge durumunda gümrük işlemleri gecikebilir. Deniz yoluyla ithalatlarda BIETC belgesinin yükleme öncesinde alınması şarttır. Fransızca dil zorunluluğu ve lojistik altyapıdaki aksaklıklar (Owendo Limanındaki yoğunluk ve Transgabonais Demiryolundaki kesintiler) da ithalat sürecinde gecikmelere neden olabilmektedir.

5. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Fırsatlar

Gabon pazarında makine imalat sektöründeki Türk ihracatçıları bekleyen başlıca fırsatlar şu şekilde sıralanabilir:

- *Sanayi Yatırımlarındaki Artış:* Başta Nkok Serbest Ekonomi Bölgesi olmak üzere çeşitli bölgelerde devam eden yatırımlar, özellikle ahşap işleme, gıda üretimi ve metal sanayi makinelerine olan talebi artırmaktadır.
- *Petrol ve Madencilik Sektöründe Büyüme:* Ülkedeki başlıca ekonomik faaliyet olan petrol üretiminin yanı sıra manganez ve demir başta olmak üzere madencilik sektöründe artan üretim madencilik makineleri, sondaj ekipmanları ve taşıma sistemleri için fırsatlar sunmaktadır.
- *Tarım ve Ormancılık Sektöründeki Genişleme:* Ülkede *tarımsal mekanizasyon ve ahşap işleme makinelerine yönelik ilgi artmaktadır.*
- *Altyapı Projeleri:* Yol, liman ve sanayi tesisleri için inşaat makinelerine ihtiyaç devam etmektedir.
- *Bölgesel Pazar Erişimi:* CEMAC üyeliği sayesinde Gabon, komşu ülkelere makine ihracatında bölgesel merkez konumundadır.

6. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Tehditler

Gabon'da makine imalat sektöründe faaliyet göstermeyi planlayan Türk ihracatçıları için bazı risk ve tehdit unsurları bulunmaktadır. Ekonomik, ticari ve sektörel dinamikler, bu tehditleri zaman zaman artırabilmektedir. Aşağıda sektör için başlıca tehditler özetlenmiştir:

- *Ekonomik Dalgalanmalar:* Gabon'un petrol gelirlerine bağımlılığı, fiyat dalgalanmalarında ekonomide daralmaya neden olabilmektedir. Bu durum, özellikle kamu destekli altyapı projelerinde talep daralmasına yol açabilir.
- *Siyasi İstikrarsızlık Riski:* Gabon'da 2023 yılında yaşanan geçici siyasi belirsizlik, iş dünyasında temkinli davranışlara yol açmıştır. Benzer durumların tekrarlanma ihtimali, yatırımlar üzerinde risk oluşturmaktadır.
- *Yoğun Rekabet:* Fransa, Çin ve Hindistan gibi ülkeler, Gabon pazarında köklü bir yer edinmiştir. Özellikle Çin menşeli makinelerin düşük fiyat avantajı, Türk üreticileri zorlayabilir.
- *Dil Bariyeri:* Fransızcanın zorunlu iş dili olması, firmaların pazarlama ve müşteri ilişkilerinde dil desteği gerekliliği yaratmaktadır.
- *Tüketici Tercihleri:* Yerel alıcılar, satış sonrası hizmet ve yedek parça tedarikine büyük önem vermektedir. Bu beklentilere yanıt veremeyen firmalar pazarda tutunmakta zorlanabilir.
- *Lojistik Zorluklar:* Türkiye ile Gabon arasında sınırlı deniz yolu seferleri ve yüksek navlun maliyetleri, teslimat sürelerini uzatmakta ve maliyetleri artırmaktadır.

7. Makine İmalat Sektöründe İhracatın Artırılması için Firmalara Öneriler

Gabon pazarında Türk makine üreticilerinin rekabet gücünü artırmak ve ihracat hacmini genişletmek için stratejik yaklaşımlar benimsemek gerekmektedir. Aşağıda firmalara yönelik temel öneriler sıralanmıştır:

- *Gabon'u Bölgesel Pazarlarda Konumlandırma:* Gabon, nüfusunun azlığı nedeniyle sınırlı bir iç pazar sunmasına rağmen, Orta Afrika Ekonomik ve Parasal Topluluğu (CEMAC), Orta Afrika Devletleri Ekonomik Topluluğu (ECCAS) ve diğer Frankofon Afrika ülkelerine erişim

için stratejik bir kapı olarak değerlendirilebilir. CEMAC üyesi ülkelerle gümrük avantajları ve ortak ticaret anlaşmalarından yararlanarak bölgesel pazarlara giriş stratejileri oluşturulmalıdır. Gabon merkezli bölgesel distribütörlük ağları kurarak çevre pazarlara hızlı ve etkin ulaşım sağlanabilir.

- *Yerel İş Ortaklarıyla İşbirliği:* Yerel ortaklar ve aracılar sayesinde bürokratik süreçler kolaylaştırılabilir ve pazara daha hızlı erişim sağlanabilir.
- *Fransızca Tanıtım ve Pazarlama Materyalleri Kullanımı:* Gabon'da iş dili Fransızca olduğu için, kataloglar, web siteleri ve teknik dokümanlar mutlaka Fransızca hazırlanmalıdır.
- *Satış Sonrası Hizmet Ağı Kurulumu:* Yedek parça temini ve teknik servis desteği sunmak, müşteri güvenini artırarak satışları uzun vadede sürdürülebilir hale getirecektir.
- *Lojistik Planlamaya Önem Verilmesi:* Gabon'a yapılan sevkiyatlarda yüksek navlun ücretleri ve uzun teslimat süreleri dikkate alınmalı, stok yönetimi ve tedarik zinciri iyi planlanmalıdır.
- *Yüz Yüze İletişim:* Ticari görüşmeler için bölgeyi ziyaret ederek güven ilişkisi kurmak ve yerel iş dünyasında görünür olmak önemlidir.
- *Hukuki ve Bürokratik Danışmanlık:* Sözleşme hazırlıklarında yerel avukatlardan destek alınması ve uluslararası tahkim maddesi eklemesi faydalı olacaktır.
- *Esnek Finansman Seçenekleri Sunulması:* Gabonlu firmalar için esnek ödeme koşulları, leasing seçenekleri veya krediyle satış imkânları sağlamak, pazarda rekabet avantajı yaratabilir.
- *Ödeme Güvenliği:* İhracat sigortası ve yerel bankalarla işbirliği seçenekleri araştırılmalıdır. Dolandırıcılık ihtimaline karşı gerekli önlemler alınmalı, ödemelerin akreditif veya banka teminat mektubu gibi güvenilir yöntemlerle garanti altına alınması sağlanmalıdır.

8. Belirtilmesinde Fayda Görülen Diğer Hususlar

Yukarıdaki hususlara ek olarak sektörde faaliyet gösteren ihracatçılarımız için Ticaret Bakanlığı'nın Gabon ülke sayfasındaki rapor ve sunumların incelenmesi, sektörle ilgili güncel ve detaylı bilgilere ulaşmak için önemlidir.

Yine Bakanlık internet sitesi üzerinden hizmet veren Müşavire Danışın uygulaması sayesinde firmalar, ticaret müşavirleriyle doğrudan iletişime geçerek güncel ticaret fırsatları, pazar koşulları ve ithalat prosedürleri hakkında bilgi alabilmektedir. Ülkede uluslararası katılıma açık ihaleler ile yerel firmalardan gelen satın alma talepleri, Ticaret Müşavirliğimizce takip edilmekte ve Ticaret Bakanlığı Dış Talepler Bülteninde düzenli olarak yayımlanmaktadır.

Firmalarımızın faydalanabileceği bir başka araç, Ticaret Bakanlığı tarafından ihracatçılara destek olmak amacıyla hazırlanmış kapsamlı bir dijital kaynak olan “Kolay İhracat Platformu” dur. Platform, Gabon gibi hedef pazarlara yönelik detaylı analizler, sektör raporları ve güncel ticaret verileri sunarak firmalarımızın karar alma süreçlerini kolaylaştırmaktadır. Ayrıca, pazar seçimi, maliyet hesaplama ve ihracat süreçleri konusunda rehberlik sağlayarak firmalarımıza etkin bir yol haritası sunmaktadır.

9. Genel Değerlendirme

Gabon'daki makine imalat sektörü, ithalata dayalı yapısı nedeniyle Türk makine ihracatçıları için önemli fırsatlar sunmaktadır. Ülkedeki altyapı projeleri, madencilik, tarım ve ormancılık sektörlerindeki yatırımlar, makine ve ekipman talebini artırmaktadır. Türk firmalarının, kalite ve rekabetçi fiyat avantajlarını kullanarak bu pazarda etkin rol alabilecekleri değerlendirilmektedir.

Gabon'un makine ithalatında en büyük paya sahip ülkeler Çin, ABD ve Fransa olup, Türkiye'nin pazar payı henüz düşük seviyededir. Türkiye'nin Gabon'daki varlığını artırmak için rekabetçi fiyatlandırma, güçlü satış sonrası hizmetler ve yerel distribütörlerle işbirliği stratejileri önem arz etmektedir. Özellikle dışlı sistemleri, pompa ve vana aksamaları ile inşaat makineleri gibi ithalatta öne çıkan ürün gruplarında Türkiye'nin rekabet avantajı sağlayabileceği değerlendirilmektedir.

Türkiye'den Gabon'a yapılan makine ihracatında yıllar içinde artış görülmekle birlikte, sektörel bazda büyük dalgalanmalar yaşanmaktadır. Bu nedenle, Gabon pazarına yönelik daha sürdürülebilir bir ihracat politikası oluşturulmalı ve hedef odaklı tanıtım faaliyetleri artırılmalıdır. Nkok Serbest Ekonomi Bölgesi ve sanayi yatırımları göz önüne alındığında, Türkiye'nin bu bölgelerde aktif olması ve doğrudan yatırım veya ortaklık fırsatlarını değerlendirmesi önerilmektedir.

Başarılı bir pazar girişi için pazardaki gelişmelerin yakından takip edilmesi, ülkenin ziyaret edilerek muhataplarla yüz yüze iletişime geçilmesi, yerel iş ortaklıklarının kurulması ve lojistik süreçlerin optimize edilmesi önem arz etmektedir. Gabon'un stratejik konumu, Orta Afrika pazarına açılım için bir köprü niteliğindedir. Türk firmalarının bu avantajları değerlendirerek uzun vadeli stratejik planlar oluşturması önerilmektedir.

Ayrıca, Gabon pazarına girişte, yerel mevzuat ve ithalat düzenlemelerinin iyi analiz edilmesi, sektörel teşvikler ve finansman olanaklarının değerlendirilmesi önem taşımaktadır. Yerel dağıtım ağlarının etkin kullanımı ve satış sonrası hizmetlerin güçlendirilmesi, müşteri memnuniyetini artırarak rekabet avantajı sağlayacaktır. Türk firmalarının, markalaşma ve pazarlama stratejilerine yatırım yaparak Gabon'da güçlü bir konum elde etmeleri mümkündür.

Sonuç olarak, Gabon'daki makine imalat sektörü, sürdürülebilir büyüme potansiyeliyle Türk ihracatçılarına yeni iş birliği fırsatları sunmaktadır. Uzun vadeli yatırımlar, iş ortaklıkları ve pazar odaklı stratejiler ile Türk firmalarının bu pazarda başarılı olma ihtimali yüksektir.

10. Yararlı Adresler

- [Ticaret Bakanlığı Gabon Ülke Sayfası](#)
- [Resmi Hükümet Portalı](#)
- [Gabon Yatırım Teşvik Ajansı](#)
- [Gabon İş Federasyonu](#)
- [Gabon Stratejik Yatırımlar Fonu](#)
- [Discover Gabon](#)
- [Nkok Özel Ekonomik Bölgesi](#)
- [Gabon Gümrük İdaresi](#)
- İhale İlanları için [Yerel ilanlar](#), [AFDB](#), [Dünya Bankası](#)
- Yatırım Fırsatları için [ANPI Investment Opportunities](#)
- [CEMAC Gümrük Tarifesi](#)
- [Sektörel Firma Listeleri](#)
- [Muhasebe Firmaları](#)
- [Avukatlar](#)

11. Kaynakça

- Dünya Ticaret Örgütü, Ticaret Politikası İncelemesi: Orta Afrika Ekonomik ve Para Topluluğu (CEMAC), (2023)
- Ticaret Bakanlığı İstatistik Bilgi Sistemi
- Uluslararası Ticaret Merkezi (ITC) -Trade Map-